

Agermanament de dos paisatges culturals: Vall del Madriu-Perafita-Claror i Les Causses&Cevennes

Entre les principals comeses de la Unesco es troba la d'encoratjar els agermanaments entre béns catalogats com a patrimoni de la humanitat i la de promoure les associacions de tot tipus per fomentar l'intercanvi d'informació i les experiències entre països que sovint tenen configuracions i reptes similars. Sobre la base de relacions d'amistat i confiança, els agermanaments sovint representen el punt de partida per a l'enriquiment mutu. El mes de maig del 2017, la Comissió de Gestió de la vall del Madriu-Perafita-Claror va contactar amb les autoritats franceses gestores del bé de Les Causses&Cévennes per valorar la possibilitat d'establir un agermanament entre aquests dos béns amb característiques similars, en tractar-se de paisatges culturals inscrits en la llista del patrimoni mundial de la Unesco, i també de béns naturals, de muntanya, i amb una important riquesa ramadera i de pedra seca. La proximitat geogràfica i l'idioma també van resultar cabdals per facilitar aquest vincle, que comporta múltiples

Paisatge cultural de la Vall del Madriu-Perafita-Claror

Paisatge cultural des Causses & Cevennes

Susanna Simon i Torralba, directora del Pla de gestió de la vall del Madriu-Perafita-Claror

Paisatge cultural des Causse & Cévennes

Paisatge cultural de la Vall del Madriu-Perafita-Claror

avantatges mutus, com ara l'establiment de sòlids lligams institucionals i personals que puguin procurar una gestió eficient dels dos territoris i la compartició de bones pràctiques.

Descripció dels béns

La vall del Madriu-Perafita-Claror és una vall glacial pirinenca situada al sud-est del Principat d'Andorra amb una superfície de 4.247 hectàrees. El paratge conserva les estructures i els elements d'explotació, organització i gestió dels recursos naturals (bosc, pastures, fronteres, camins, aigua, ...), que revelen l'ús i l'evolució d'aquest territori al llarg de la història. La ramaderia i l'agricultura (junt amb la siderúrgia i l'activitat hidroelèctrica) han modelat el paisatge, però sempre amb un profund respecte de la muntanya i de manera a mantenir un equilibri amb l'entorn.

Va ser inclosa en la llista del patrimoni mundial de la Unesco l'any 2004 i continua sent l'únic bé del país inscrit.

Les Causse i les Cévennes són dos territoris del sud del Massís Central francès que s'estenen sobre més de 302.319 hectàrees. Les muntanyes i les valls profundes, representatives de la relació entre els sistemes agropastorals i el seu entorn biofísic, conformen la seva orografia. Així mateix, l'agropastoralisme ha modelat els paisatges durant tres mil·lennis, especialment a través de les rutes de la transhumància. Al departament de la Lozère, la transhumància d'estiu se segueix practicant de forma tradicional.

Les Causse i les Cévennes s'agrupen en la mateixa inscripció: "Causse i Cévennes, el paisatge cultural agropastoral del Mediterrani", i va ser declarat patrimoni mundial de la Unesco el 2011.

Les Causses&Cévennes ostenta una superfície setanta vegades superior a la de la vall del Madriu-Perafita-Claror, per la qual cosa se la podria considerar com una mena de laboratori on provar noves rutines i la reactivació de l'agricultura. A més, el turisme cultural és gairebé inexistent en el bé francès i es podria beneficiar de l'experiència d'Andorra.

En contrapartida, la vall del Madriu-Perafita-Claror podria assimilar l'experiència i el coneixement de Les Causses&Cévennes, i comptar amb el seu comitè científic, que inclou, entre d'altres, experts i professors universitaris. En el bé francès també s'inscriu l'Association des Artisans Bâtimeurs en Pierre Sèche" (Associació de Constructors Artesans de Pedra Seca), en la qual la vall andorrana podria tenir suport per recuperar murs i estructures de pedra seca.

Aquests factors van propiciar la signatura de l'agermanament, el 6 de juny del 2019 al refugi andorrà de l'Illa, amb el compromís d'ambdues parts de participar en intercanvis permanents i regulars, particularment amb joves i associacions locals i professionals, per desenvolupar línies de treball i cooperació en temes com la gestió, protecció, millora i també el turisme sostenible.

Els objectius del conveni d'agermanament se centraren en la creació d'una xarxa de cooperació i solidaritat per afavorir els temes de treball i les accions voluntàries entre associacions i joves de cada territori; la identificació de les sinergies necessàries per possibilitar intercanvis turístics, científics, educatius i culturals; l'obertura de les poblacions a altres territoris; i la compartició d'experiències i models de gestió sobre cultura i patrimoni.

A partir de la seva signatura s'han dut a terme diverses accions. En dues ocasions,

Paisatge cultural de l'Entente des Causses & Cévennes

Delegació andorrana a C&C, Juny 2019

Vall del Madriu Perafita-Claror i Causses&Cevennes

Visita dels alumnes del Lycée Compte de Foix a C&C, Abril 2019

6 de juny 2019 Refugi de l'illa (Andorra)

Fira d'Andorra la Vella, octubre 2019

Les Causses&Cévennes han donat la benvinguda a estudiants del Lycée Comte de Foix d'Andorra la Vella, que han pogut descobrir aquest magnífic paisatge cultural. També s'han programat diversos desplaçaments de delegacions oficials d'ambdós béns per conèixer els paratges, i en ocasió d'un d'ells els representants de Les Causses&Cévennes van participar en un programa a Ràdio Nacional d'Andorra i en un estand a la fira d'Andorra la Vella compartit amb la vall del Madriu-Perafita-Claror.

En l'actualitat una de les actuacions més rellevants és, sense dubte, la col·laboració prevista amb l'Associació de Constructors Artesans de Pedra Seca en el projecte de rehabilitació de la farga del Madriu, al qual aportarà el seu assessorament i mà d'obra i formarà operaris nacionals perquè puguin optar al títol homologat que atorga.

Malauradament, la crisi sanitària de la covid-19 ha frenat altres accions previstes, com per exemple l'intercanvi gastronòmic al voltant de l'escudella, a Andorra, i de la festa de la sopa a Florac, o la voluntat de repetir l'experiència de compartir un estand, aquesta vegada a la fira de Montpel·lier, anul·lada per causa de la pandèmia.

Esperem reprendre molt aviat el contacte amb els nostres germans de Les Causses&Cévennes per poder continuar creant llaços d'intercanvi i de cooperació forts i duradors.